

Euroopan
komissio

EU:N ITÄMERI-STRATEGIA

EU:n Itämeri-strategia oli ensimmäinen Euroopan komission hyväksymä EU:n makroaluestrategia, ja Eurooppa-neuvosto antoi sille tukensa vuonna 2009.

Strategia yhdistää kahdeksan Itämeren ympärillä sijaitsevaa EU:n jäsenvaltiota, joissa on **80 miljoonaa** asukasta eli lähes 16 prosenttia EU:n väestöstä:

Kahdeksan EU:n jäsenvaltiota: Viro, Tanska, Suomi, Saksa (Berliini, Brandenburg, Hampuri, Mecklenburg-Etu-Pommeri, Schleswig-Holstein), Latvia, Liettua, Puola ja Ruotsi.

Yhteistä etua koskevien toimien ja hankkeiden alalla tehtävään yhteistyöhön toivotaan tervetulleiksi myös alueella sijaitsevat EU:n ulkopuoliset maat, kuten Valko-Venäjä, Islanti, Norja ja Venäjä.

Strategialla on kolme tavoitetta:

- 1) meren pelastaminen
- 2) alueen yhdistäminen
- 3) hyvinvoinnin lisääminen.

Tavoitteet käsittävät useita politiikanaloja sekä monialaisia aiheita:

MEREN PELASTAMINEN:

- Biotalous – Maa- ja metsätalous sekä kalastus
- Vaarat – Vaarallisten aineiden käytön ja niiden aiheuttamien vaikutusten vähentäminen
- Ravinteet – Ravinteiden mereen pääsyn vähentäminen hyväksyttävälle tasolle
- Turvallisuus – Tehdään Itämeren alueesta edelläkävijä meriturvallisuuden alalla
- Merenkulku – Tehdään Itämeren alueesta puhtaan merenkulun mallialue.

ALUEEN YHDISTÄMINEN:

- Energia – Itämeren energiemarkkinoiden yhteenliittämissuunnitelma (BEMIP)(kilpailukykyistä, turvallista ja kestävä energiaa)
- Liikenne – Sisäisten ja ulkoisten liikenneyhteyksien parantaminen.

HYVINVOINNIN LISÄÄMINEN:

- Kulttuuri – Kulttuuri ja luovat alat
- Koulutus – Koulutus, tutkimus ja työllistettävyys
- Terveys – Ihmisten terveyden parantaminen ja edistäminen, mukaan lukien sosiaaliset näkökohdat
- Innovaatio – Alueen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan sekä pk-yritysten potentiaalin täysimääräinen hyödyntäminen, digitaalisten sisämarkkinoiden hyödyntäminen lahjakkuuksien ja investointien houkuttelemiseksi
- Turvatoimet – Suojautuminen maalla tapahtuvilta hätätilanteilta, onnettomuuksilta ja rajat ylittävältä rikollisuudelta
- Matkailu – Makroalueen yhtenäisyyden vahvistaminen matkailun keinoin.

Neljässä **horisontaalisessa toimessa** keskitytään valmiuksien kehittämiseen, ilmastonmuutokseen, yhteistyöhön EU:n ulkopuolisten maiden kanssa ja aluesuunnitteluun.

Alue- ja kaupunkipolitiikka

TÄHÄNASTISET SAAVUTUKSET

Itämeri-strategialla on saatu aikaan monenlaisia tuloksia. Tärkeimpänä saavutuksena se on tuonut yhteen eri maiden, eri alojen sekä eri tasoisia sidosryhmiä. Uusia makroalueita koskevia verkostoja ja hankkeita on perustettu sekä olemassa olevia vahvistettu. Strategia on vaikuttanut myös politiikkojen laatimiseen ja kehittämiseen (esim. energian, merenkulun, ympäristöasioiden ja ilmastonmuutoksen aloilla), nykyisen lainsäädännön parempaan täytäntöönpanoon, synergioiden jatko kehittämiseen ja alueen nykyisten yhteistyöpuitteiden täydentävyyteen. Strategisten puitteiden avulla se on luonut oikeutuksen makroalueelliselle yhteistyölle ja lisännyt makroalueen haasteiden ja mahdollisuuksien tunnistamista.

KONKREETTISIA ESIMERKKEJÄ OVAT ESIMERKIKSI SEURAAVAT:

- Itämeren vedenlaatu paranee ja ravinteiden pääsy mereen vähennetään panemalla täytäntöön esimerkiksi sellaisia hankkeita kuin **PRESTO** ja **Interactive water management (IWAMA, interaktiivinen vesivarojen hoito)**
- Yritysten kehittämistä ja yhdyntymistä edistetään Itämeren alueella yritysten ja opiskelijoiden välisellä tiiviimmällä yhteistyöllä muun muassa **Baltic Training Programme -koulutusohjelman** kautta
- Meriturvallisuutta ja onnettomuuksien ehkäisyä parannetaan Itämerellä muun muassa **EfficienSea-hankeella (Efficient, Safe and Sustainable Traffic at Sea)** ja sen jatkotoimenpiteellä **EfficienSea2:lla**, jossa keskitytään infrastruktuuriin ja palvelujen kehittämiseen ja testaamiseen e-Navigation-ohjelmaa varten.

TIESITKÖ, ETTÄ...?

- Itämeren alueen maat ovat innovaation ja kilpailukyyn edelläkävijöitä Euroopassa, ja ne toimivat Euroopassa vertailukohtina monien sosioekonomisen kehityksen näkökohtien osalta.
- UNESCO:n maailmanperintökohteisiin Itämeren alueella kuuluvasta Kuurinkynnästä löytyvät Euroopan korkeimmat liikkuvat hiekkadyynit, joiden keskimääräinen korkeus on 35 metriä ja korkein kohta yli 60 metriä.
- Itämeren ylittävä 16 kilometrin pituinen Juutinrauman silta yhdistää toisiinsa Tanskan pääkaupungin Kööpenhaminan ja Malmön kaupungin Ruotsissa. Se on Euroopan pisin yhdistetty rautatie- ja maantiesilta, joka muodostuu sillasta, tekosaaresta ja tunnelista.
- Itämeri on suhteellisen erillään muista meristä, ja sillä on ainoastaan kapea yhteys Pohjanmereen. Itämeren vesien täydellinen vaihtuminen kestää noin 30 vuotta.¹

LISÄTIETOJA

EU:n Itämeri-strategia:
www.balticsea-region.eu/

@RegioInterreg, @EU_Regional

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisuautoimisto, 2018
© Euroopan unioni, 2018
Tekstin käyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan.
Printed by the Publications Office in Luxembourg

Julkaisuautoimisto

Print	PDF
ISBN 978-92-79-85426-2	ISBN 978-92-79-83182-9
doi:10.2776/19001	doi:10.2776/638612
KN-04-18-117-FI-C	KN-04-18-117-FI-N

1) Ensimmäinen versio Itämeren tilaa koskevasta kertomuksesta – kesäkuu 2017